

Per 211/1909

10002710,3

CONCETTI & C.

CCB:SS

ORSKI GOSPODAR

List za povspeševanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje **Dominko Viljem**, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.

Izdaja »Goriško kmetijsko društvo« v Gorici — Korenski trg št. 2. List izhaja v prvi in drugi polovici vsakega meseca ter stane 3 K na leto. Udje »Goriškega kmetijskega društva« dobivajo list brezplačno.

Štev. 3.

V Gorici dne 15. februarja 1909.

Tečaj V.

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica št. 11 priporoča najtopleje svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega blaga, perila, pletenin, zimske rute, šerpe, čevlje, kožuhovine itd.

M. Poveraj v Gorici na Travniku priporoča svojo izborno trgovino.

Ivan Bednarik v Gorici, via della Croce 6, priporoča svojo knjigovoznico.

Krasne, velike belgijske kunce po 8 K eden, ima na prodaj Ivan Metliko v Klanču — Istra.

Jedina slovenska brivnica v Gorici na Travniku št. 21

— Štefan Nosić. —

Cepljene Irte, raznih vrst na raznih podlagah (I. in II. vrste), kolči in bilfe raznih vrst ima na prodaj po jako ugodnih cenah posestnik in lastnik trtnice **Forčič** in drug v Komnu na Krasu.

Josip Patek

naslednik Karola Čufer, prva in edina slovenska kleparnica v Gorici, ulica della Croce št. 8 izvršuje vsa stavbena in galanterijska dela po načrtih. Posebno se pri-

poroča vsem kmetovalcem za: **mehe za žveplanje po zadnjem sistemu, škropilnice za vitrijol, polivalnike za vrte.** Novost: **ventilatorji za dimnike.** Poprave se izvršujejo točno in po zmerni ceni. Svoji k svojim!

Lastna delavnica za tapacirano pohištvo

Denar prihran

kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

ANTON BREŠČAR

Gorlica, Gosposka ulica št. 14

Via Signori lastna hiša kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostega in najfinerega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žime in platno.

Cene brez konkurence. — Daje se tudi na obroke

Železna orala, koja potrebujejo le polovico vlačne moči od navadnih, lahko vodljive, pripoznane od prvih naših kmetovalcev za najbolje, se dobivajo v moji zalogi tukaj. Njih uzorec, kakor tudi uzorec mojih škropilnic proti peronospori se dobi v zalogi kmet. društva v Gorici. Uljudno se priporočam za odjemanje. **ZIVIC i DRI. Trst, Trgovinska ulica št. 2.**

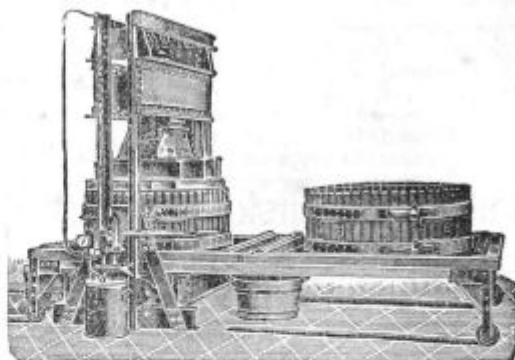
Peter Cotič čevljarsk mojster v Gorici Raštel št. 32 in Gosposka ulica št. 1. Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti dostavljajo.

za žito, rezalni stroji za krmo in ročni malni za žito, razne velikosti, in še razni drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, priznane in odlikovane

Najboljše vinske stiskalnice

so naše stiskalnice „Ercole“, najnovejšega in izvrstnega sestava s strojem za dvostruki in trajni pritisk; jamčimo da se sok popolnoma iztisnebolj ko pri vseh drugih stiskalnicah. Hidravliške brizgalnice „Siphonia“ so najboljše. Delujejo same. — Posode za grozdje, sadje, plugi za vinograde, sušilnice za sadje, ročne stiskalnice za seno, mlatilnice za seno, mlatilnice za pšenico, čistilnice

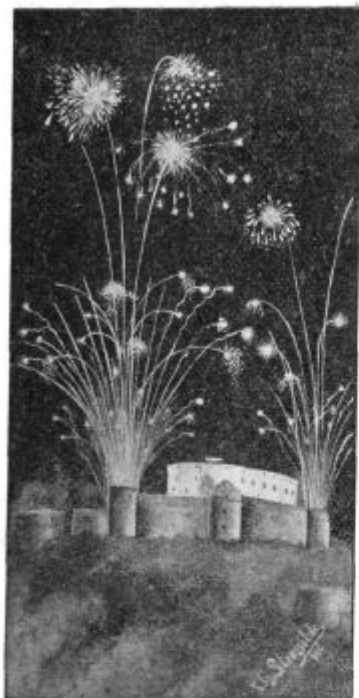

Ph. Mayfarth-ove in dr.

tvornice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju,
II. Taborstrasse 71.

Nagrajeni v vseh državah z več ko 600 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami. Ilustrovani ceniki in mnogobrojne pohvale v dokaz.

Preprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer še nismo zastopani.

Umetne ognje,

kakor: rakete, bengalične luči, rimske sveče, kolesa tudi po posebnih načrtih izdeluje tvrdka

Ferd. Makuc

tovarna umetnih ognjev
Gorica.

Povsod koder je prepovedano v resnici/ nevarno streljanje z železnimi možnarji se danes rabijo **papirnat** topiči in sicer zato ker so oblastva dovolila vporabo teh, ker je spoznala da niso nevarni.

Zvedel sem da je na Kranjskem razširjeno mnenje da je vsako streljanje prepovedano. To pa je napačno. Prepovedano je samo streljanje z železnimi možnarji. Priporočam toraj slav. županstvu in cerkvenim predstojnikom, da ob raznih slavnostih streljajo edino le z **papirnatimi topiči**, katere razpošiljam v zabojih, po: 50 komadov, za 20 kron, 100 komadov za 40 kron.

DENDRIN

(Karbolinej v vodi raztopen.)

Najboljše sredstvo za pokončevanje mrčesa in rastlinskih zajedalk na sadnih drevesih, katero se je jako dobro obneslo po zimi leta 1908. — Spričevala, navodila in uzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno. Tovarna za izdelovanje karbolineja R. Avenarius, Amstetten, Nižje Avstrijsko.

Dobi se pri:

H. Hausbrandt v Trstu via Cecilia 12 in
pri Goriškem kmet. društvu v Gorici - -

Svoji k svojim!

— Nova slovenska trgovina oblačilnega blaga —

FRANC RAVNIKAR

Gorica ulica Raštelj števil. 16. (v lastnej hiši)

priporoča sl. občinstvu kakor tudi čč. duhovščini svojo veliko zalogo v to stroko spadajočega raznovrstnega blaga po najnižjih cenah. — Zagotavljajé solidne postrežbe, ter zmernih cen, se priporočam za obilen obisk udani

Franc Ravnikaar.

Svoji k svojim!

„Goriško vinarsko društvo“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici, ima v svojih zalogah in prodaja **naravna in pristna vina** z Brd, z Vipavskega in Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorce vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in reelna. Sedež društva : Gorica, ulica sv. Antona št. 7.

PRIMORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje *Dominko Viljem*, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.
Izdaja „*Goriško kmetijsko društvo*“.

Štev. 3. V Gorici, dne 15. februarja 1909. Tečaj V.

Obseg: 1. Nekoliko o sečnji in pogozdovanju kmečkih zemljišč; 2. Ali so kalijevnata gnojila potrebna?; 3. Belanska ali tolminska pasma?; 4. Kraškimi vinogradnikom v prevdarek; 5. Gospodarske drobtinice; 6. Razglas; 7. Čebelarska podružnica.

Nekoliko o sečnji in pogozdovanju kmečkih zemljišč.

Seka se v gozdih v svrhu naravnega pomlajevanja na tri različne načine in sicer: prebiralno, oplodno ali pa se gozd čisto poseka.

Ko se izvršuje prebiralna sečnja, poseka se po celem gozdu vsako leto le najstarejša drevesa in pa ona, ki duše mladi naraščaj, so polomljena ali pa pohabljeni. Pri prebiralni sečnji ostane gozd enakomerno zaraščen, ker izraste mlad naraščaj iz semena, ki odpada z dreves, ki rode seme. Ta način sečnje je za malega posestnika najprimernejši in najbolj priporočljiv, kajti pri tem se dobi les za raznovrstne potrebe. Prepogostoma se pa tudi ta način ne izvaja povsem pravilno.

Pri oplodni sečnji pa mora odrasel les, predno se ga poseka, zasejati seme in varovati nekaj časa mladi naraščaj, da se primerno razvije. Na celi gozdni površini pusti se pri tej sečnji primerno število takih dreves, ki rode kaljivo seme in poseka se potem ista tekom treh ali štirih let in spravi iz gozda, na kar ostane na mestu le mlad naraščaj.

Vse drugače pa je pri čisti sečnji ali kadar se poseka ves les do golega. In ravno ta sečnja se izvršuje pri malih posestnikih prepogostoma in brez premisleka. Ko se hoče posekati gozd do golega, pogledati je najpoprej, če so v bližini taka gozdna drevesa, ki rode kaljivo in tako seme, katero naletava daleč na okrog in čegar saje-

nice uspevajo tudi, če so izpostavljene solncu. Za to sposobne so le smreke, bori in mecesni. Vsa druga drevesa zahtevajo v mladosti več ali manj varstvo drugih dreves. V tem poslednjem slučaju se toraj večji gozd ne sme posekati skraja do golega, ampak sekati se ga mora na ozke proge ali plazove, ki morajo biti obrnjeni proti jugozahodu.

Imamo sicer gozdni zakon, ki zapoveda, kako se ima sekati in določuje, da se morajo do golega posekani prostori tekom petih let in stareje goličave takoj zopet popolnoma pogozditi, ako ni politična oblast iz posebnih vzrokov dovolila daljšega obroka.

Včasih se zemljišče, na katerem so se posekala drevesa do golega, dolgo časa zopet ne obraste po naravni poti in če se to zgodi, se zemlja s časom zelo poslabša, posebno pa v takih legah in če je obenem še plitva, ki so izpostavljene preveč nalivom, vetru in solncu. Pa tudi pri prebiralni in oplodni sečnji nastanejo kljub skrbnemu ravnanju praznote, še več pa se nahaja še dandanes precej velikih goličav, na katerih raste e revna ali nič vredna trava, kaj malega stelje ali pa celo le robida in malo ali ničvredno brinje. V vseh navedenih slučajih bi moral vsak posamezni posestnik tudi sam gledati in skrbeti, da ne bo zemljišče ostajalo po nepotrebnem prazno in brez vsake koristi, in moral bi ga primerno pogozditi. Dandanašnji cena raznovrstnemu lesu od dne do dne raste, kajti lesa se potrebuje mnogo ter ga je vedno manj. Saj ne puščamo njiv praznih, zakaj bi naj puščali gozdne praznote? Z ozirom na to se mi zdi neobhodno potrebno, da na tem mestu spregovorim nekoliko natančneje o pogozdovanju do golega posekanih gozdov in goličav.

Res je sicer, da pogozdovanje tudi nekaj stane, ali ni se treba strašiti truda in troškov, kajti to se potem bogato povrne. Delo samo pa tudi ni bogve kako težavno in nauči se ga lahko vsakdo v najkrajšem času. Vrhu tega pa je treba le dobre volje in ta pride sama ob sebi, ako pomislimo nekoliko, da bo, če ne nam, pa našim potomcem v veliko korist. Ne izgovarjajmo se toraj, kaj bom sadil, saj jaz že tako in tako ne bom užival. Pomislimo vendar, da ni nam škodovalo, če so nam naši predniki kaj boljšega pustili in smo se nad tem le radovali, zato skrbimo tudi mi, da napravimo, če ne sebi, vsaj našim potomcem to veselje.

Ker se, kakor je bilo že omenjeno, ni mogoče preveč zanašati na to, da bi se do golega posekan gozd sam znova in v kratkem obrastel in da raste pogostoma na istem prostoru mesto gozdnih

dreves le gozdni plevel in nastilj, ter ne kaže sejati iz raznih vzrokov na dobrih zemljah gozdnih semen in je to slednje priporočljivo le za plitve zemlje ali take, v katerih ni mogoče skopati primernih jam, zato naj se sadi raje sajenice. Po tem načinu se do golega posekan gozd in goličava najpoprej obraste z gozdom.

Gozdne sajenice dobi se lahko pri okrajnih gozdnih nadzorstvih in sicer razglašča se oddaja sajenic za Goriško-Gradiščansko v septembru ali oktobru. Dobi se jih tam po precej nizki ceni. Koliko naj se jih nabavi za vsak hektar površine, odvisno je od tega, kaj se hoče prav za prav pogozditi, od kakovosti zemlje in površine in od razdalje, v kateri bomo sadili eno drevesce od drugega.

Ako se hoče pogozditi do golega posekan gozd, je najbolje, če se napravi jame blizu posekanih dreves in posadi sajenice v iste. V tem slučaju se potrebuje za vsak hektar kakih 3000 sajenic.

Goličave z nerodovitno zemljo naj se obsadi najpoprej s črnim borom in še le pozneje naj se sadi na isto mesto druga gozdna drevesa. V rodovitnih in bolj vlažnih zemljah naj se sadi pa naravnost jelke ali smreke.

Po goličavah se sadi navadno po 1 m v kvadratu ali tako, da je sajenica od druge oddaljena na vse strani po 1 m. Pri takem sajenju se potrebuje za vsak hektar 10.000 sajenic. Ako se pa sadi vrste po 1 in pol m narazen in v vrstah po 1 m, se potrebuje za to približno 4500 sajenic.

V solnčnih in strmih legah in na plitvih zemljah naj se sadi bolj gosto nego v ravani in v dobri globoki zemlji. Kajti, če se sadi bolj na gosto, zaraste ali sklene se gozd poprej; v istem zrasla debela so ravna in gladka ter dado lepši in čistejši les. Stroški za tako sajenje so sicer nekoliko večji, prihrani se pa poznejše podajanje, ki se mora izvesti čestokrat tam, kjer se je sadilo bolj na redko.

Na skalovitem in hribovitem svetu se pa ne more pravilno saditi, zato se mora saditi tam le po onih mestih, kjer je kaj zemlje in zavetja.

Sadi se ali jeseni, dokler zemlja ne zamrzne, ali pa na pomlad, ko se zemlja odpusti. Sajenice, posajene v mrzlejših krajih jeseni, trpe čestokrat pozimi, posebno pa tedaj, ko se jih je posadilo na goličavo. Pogostoma privzdigne jih iz tal zmrzal. Najboljše je tedaj, ako se sadi spomladi, še preden je drevje ozelenelo, toraj od marca do maja meseca v nižavah in maja meseca v hribih.

Jamice naj se napravlja v težkih in rahlih zemljah sproti z lopato ali motiko, v trdih zemljah naj se jih skopa že jeseni s krampom ali pikonom, da zemlja nekoliko sprhne ali se zdrobi. Ako je zemlja srednje zvezna, zadošča za sajenje, vštveši v to tudi kopanje, za vsakih 1000 sajenic 6 dnin. To delo izvede lahko gospodar z delavci sam. Prične naj se pa s sajenjem takoj, kakor hitro je sneg izginil in zemlja več ne zmrzuje, kajti pozneje je drugega dela dovolj. V nekaterih občinah, posebno pa na našem Krasu je že precej v sajenju izurjenih delavcev in delavk, ker se jih navadno rabi pri eraričnih nasadih. Če toraj ni delavcev, ki bi bili izurjeni v tem delu, naj se naroči iste, ker tem gre delo hitro izpod rok.

Ako je zemljišče, ki se ima pogozditi, precej veliko, pogozdi naj se vsako leto vsaj nekoliko, kajti če se vsako leto nekoliko pogozdi, doseže se v par letih veliko.

Da se pogozdovanje obnese, treba je pravilno ravnati s sajenicami v času pred sajenjem, a nato jih tudi pravilno posaditi. Najboljše je, če se pride po sajenice s kakim košem ali kripco za gnoj ali pa z oprtnikom. Ko se jih naklada, obda naj se koreninice z vlažnim mahom, da se preveč ne posuše. Posebno iglatemu drevju močno škoduje, ako se tenke koreninice preveč osuše. Ko se jih prinese ali pripelje domu, dene naj se jih v klet ali pa na vrt v kako senco ter jih nekoliko zasuje z zemljo. Ako se sajenice povezane v snope, naj se iste razveže in sajenice razširi v vrste izkopane jarke, in prisuje z izmetano zemljo. Prisuje se jih pa tudi lahko kje v senci v bližini zemljišča, ki se ima pogozditi.

Ker so korenine, posebno pa one tenke zelo občutljive, zato naj se jih pri prenašanju k zemljišču, ki se ima pogozditi, zopet obda z vlažnim mahom ali drugim takim gradivom. Tudi za to je najbolje rabiti oprtnjake ali pa koše za gnoj. Ko se jih prinese na lice mesta, prisuje naj se jih zopet z zemljo in prične takoj s sajenjem istih. Posebno v solčnih legah in bolj suhih zemljah naj se sadi čim prej mogoče, da se izkoristi vlaga, ki se nahaja v zemlji.

Ako se hoče saditi pravilno, napne naj se močna vrvica, ki je pritrjena s konci na dva močna kratka kolca. Da se posadi pravilno in da gre delo hitreje izpod rok, naj se označi na vrvici oddaljenost posameznih dreves. Na teh mestih naj skopajo moški z lopato ali s pikonom primerno široke in globoke jame. Za sajenje pa se lahko porabijo ženske in šoli odrasli otroci, na vsak način pa morajo biti te osebe zanesljive in ako je le mogoče, naj nadzoruje sajenje go-

spodar sam. Sajenja naj pa ne odda nikdar v akord, kajti v tem slučaju sade delavci slabo ali nepravilno in mnogo sajenic tudi zavržejo. Ako je zemljišče skalovito, skopa naj se jame najpoprej blizo posekanih debel ali skal, da bodo sajenice v zavetju. Jame morajo biti tako široke in globoke, da se korenine lepo razširijo po njih in poskrbi naj se, da bo imel sadilec pri rokah dovolj drobne zemlje.

Ko so jame v redu pripravljene, prične naj se saditi. Prime naj se sajenico z levico in postavi na sredo jame, z desnico pa naj se jo zasuje z drobno zemljo. Med sajenjem naj se jo nekoliko privzdigne in potrese, da se vleže zemlja med korenine. Končno naj se zemljo z rokama potlači in pritisne k sajenici. Ako drobne zemlje primanjka, naj se jo z drugo tako visoko zasuje, da bo tako globoko v zemlji, kakor je bila poprej v sejalnici ali sadišču. Nikar pa naj se jo ne vsadi ne globokeje pa tudi ne plitveje nego je bila poprej.

Po dovršenem sajenju naj se napravi z rokama krog sajenice z zemljo ali travno rušo nekak lijec, da se bo deževnica stekala h koreninam. Na Krasu se obloži sajenice potem krog in krog še s kamenjem, da so bolj v senci in da zadržuje kamenje vlogo.

Iglavcem se pri sajenju korenine ne smejo skrajšati, listovcem se jih pa lahko skrajša. Sadi naj se če le mogoče, ko solnce preveč ne pripeka ali pa veter premočno ne brije, sadi naj se rajši, ko je nekoliko oblačno in ni vetra.

Y.

Ali so kalijevnata gnojila potrebna?

Kako učinkujejo kalijevnata gnojila? Odgovoriti na to vprašanje jasno in odločno, ni tako lahko, kajti veda nam tega doslej še ni razložila dovolj natančno, resnica pa je, da je kalij za razvoj rastlin neobhodno potreben in da rastline brez istega ne morejo uspešno razvijati se. Ako primanjkuje zemlji potrebne množine kalija, potem tudi druge rastlinske redilne snovi ne morejo pravilno vplivati na rastlino, dasiravno se nahajajo v zemlji v zadostni množini. Učenjaki so dognali, da deluje kalij na rastline prav ugodno in da se vsled istega, ako se v zemlji nahaja, množina škroba in sladkorja v rastlinah poveča, posebno pa se je to pokazalo pri gomoljnicah in ječmenu.

Pravo fiziološko delovanje kalija v rastlinskem življenju nam sicer še ni popolnoma znano, to pa je gotovo, da brez kalija ne more uspevati nobena rastlina, naj si bo zemlja še tako dobra. Z vsako žetvijo odtegnemo zemlji določeno množino redilnih snovi, teh pa v zemlji zmanjka polagoma, ako ne skrbimo z gnojenjem za nadomestitev istih. Napačno je misliti, da ima drugače na videz dobra zemlja v sebi toliko kalija, da ga ji ni treba dovažati s kalijevnatimi gnojili.

Teško je tudi soditi o uspehu kalijevnatih gnojil, kajti uspeh ni tako očividen, kakor bi se mislilo. Naši kmetovalci sodijo umetna gnojila večinoma le po zunanjih znakih na rastlinah, kar se posebno očitno kaže pri čilskem solitru, kajti tam se že na rastlinah samih pokaže v bujni rasti in temnozeleni barvi listov, kje da je bil raztrošen solitar. Tudi vpliv fosforove kisline se da spoznati na sličen način, vendar ne tako jasno in določno, dočim se da to spoznati pri kalijevnatih gnojilih le na prav revnih zemljah. Kljub temu pa je dokazano, da učinkuje kali tudi v boljših zemljah prav dobro in če se pridela na hektaru zrnja le 200 kg več, tedaj se je gnojenje že dobro splačalo. Ta večji pridelek pa se ne more določiti s prostim očesom ali dokler je žito še na polju, temuč še le natančno tehtanje pridelka nas o tem še le prepriča.

Gnojenje s kalijevnatimi gnojili se čestokrat ne izvede, ker misli marsikateri kmetovalec, da spravi dovolj kalija v svojo njivo s hlevskim gnojem. Ako pognojimo njivo 1 ha vsako tretje ali četrto leto na primer z 200 kv hlevskega gnoja, se nam zdi to že ve'iko, ali vendar je v tem gnoju premalo kalija, da bi zamogli doseči največjo množino pridelka. S prej navedenim gnojenjem spravimo v zemljo kvečem 120 kg kalija v vseh treh ali štirih letih; enako množino kalija pa bi spravili v zemljo, ako bi jo pognojili s 300 kg 40 odstotne kalijeve soli, ki stane približno 36 K. Koliko pa stane 200 kv hlevskega gnoja, to preračuna lahko vsak kmetovalec sam, ako ga ima toliko na razpolago. V srednje dobrih letinah odtegne pšenica zemlji 44 kg kalija, rž 56 kg in to nam je potem lahko v dokaz, da je 200 kv hlevskega gnoja na ha vse premalo.

Z naslednjim naj v kratkem pojasnim, kako naj se gnoji ha zemljišča, ki se ga obseje z ozimno pšenico ali ržjo.

Pšenica:

250—350 kg kajnita (ali 80—120 kg 40 odstotne kalijeve soli)

350—500 kg Tomaževe žindre,

70—120 kg čilskega solitra.

Rž:

400—500 kg kajnita (ali 120—160 kg 40 odstotne kalijeve soli),
400—550 kg Tomaževe žindre,
100—150 kg čilskega solitra.

Gori navedene množine veljajo le tedaj, ako se gnoji vsako leto, brez hlevskega gnoja. Ako se pa gnoji obenem tudi s hlevskim gnojem, potem zadošča od vsakega umetnega gnojila približno le dve tretjini gornje množine. Najbolje je, če se kajnit ali 40 odstotna kalijeva sol pomeša s Tomaževo žindro in podorje ali dobro zavleče z brano; čilski solitar pa naj se vselej potrosi spomladi po vrhu in sicer ob času, ko so rastline suhe in ne mokre ali rosne, ker jih drugače osodi.

Kdor ni gnojl jeseni, ta še lahko zamudo popravi. Kajnit in Tomaževo žindro potrosi se lahko vrh snega, če je zemljišče ravno, če je pa strmo, potem naj se potrosi prejnavedena gnojila še le tedaj, ko sneg skopni. M.

Belanska ali tolminska pasma?

Čudil sem se, zelo sem se čudil, ko sem čital v „Primorskem Gospodarju“ predlog gospoda ravnatelja slovenske kmetijske šole v Gorici, „da naj se deželnemu odboru oziroma zboru poda predlog, da se zakon o govedoreji spremeni gledé Tolminskega tako, da se ne bo kupovalo in uvažalo belanske pasme, ampak da se bo v bodoče izbiralo med tamošnjo tolminsko pasmo najboljše in najlepše bike in rabilo le te za skok“.

Gospod Štrekelj je že sprožil v kmetijskem društvu in v njegovem glasilu, pa tudi na kmetijskih shodih in kjerkoli je imel priliko toliko modrih misli in predlogov v korist domačemu kmetijstvu, da se zares nisem mogel prečuditi temu predlogu, s katerim je očitno krenil na krivo pot

Ker sem pred leti kot član osrednjega odbora c. kr. kmetijskega društva pri vsakej mogoči priliki zagovarjal in priporočal uvajanje bikov belanske pasme v naše gorske okraje, čutim se sedaj poklicanim, izjaviti o Štrekljevem predlogu naslednje menenje:

Nasvetovana prememba zakona ni niti potrebna, niti mogoča, niti umestna, ako bi sploh bila mogoča.

Potrebna ni, ker zakon nikjer ne nalaga, da se morajo na Tolminsko uvajati biki belanske pasme in da se samo taki biki smejo uporabljati za plemenitev. Zakon določa: „Za plemenitev se smejo dopuščati samo biki krepke rašče, kojih pasma se zлага z ono, ki obstoji v dotični pokrajini. . . .“ S tem določilom stojé v soglasju vsa naslednja in enako tudi vsa določila izvršilnega ukaza z dne 2. oktobra 1904 (št. 21 drž. zak.) Po tem takem bi bilo samo ob sebi umevno, da se smejo uporabljati biki domače pasme, ako res obstoji taka pasma v tolminskem okraju in prememba bi bila torej čisto nepotrebna.

Toda, kolikor je meni osebno znano in potrjeno tudi po najboljših poznavalcih tolminskih kmetijskih razmer, ni v naših gorah nobene tolminske goveje pasme. Kmetijsko znanstvo je ne pozna in Tolminci sami tudi nič ne vedo o njej. Jaz menim namreč pasme v pravem pomenu besede, to je take govedi, ki se pozna po gotovih znakih in lastnostih in se po njih razločuje od živali drugih pasem. Take pasme nimamo v naših gorah in zato trdim, da je prememba zakona v nasvetovanem zmislu nemogoča; kajti, kjer nič ni, ni kaj vzeti, da bi se uporabilo za plemenitev. Pač smo imeli nekdanj na Tolminskem neko domačo goved pšenične barve, ki je segala tudi na Kanalsko in tudi niže po deželi. A ta se je sčasom pohabila in pomešala in njeni potomci se še vidijo tu pa tam zlasti po gorskih planotah, kakor po Banjšicah, dočim se na Tolminskem zgubljajo že njeni zadnji sledovi. Najdalje se je ohranila domača živina na Livku; tamošnje krave so bile na glasu kot najboljše mlekarice; a vendar jih je tudi tam že izpodrinila belanska pasma, ker je ljudstvo spoznalo njene prednosti pred vsako drugo planinsko pasmo.

Biki belanske pasme se uvajajo na Tolminsko že blizo 40 let navadno v prenehljajih od 3 do 3 let. V tej dolgi dobi se je goveja živina v naših gorah očitvidno zboljšala, seveda v tistih pokrajinah bolj, kjer so se občinski zastopi in posamezni kmetovalci brigali za to, da so se deležili podelitve čistokrvnih bikov. Tako vidimo na pr. po vaseh okoli Tolmina, Volč, Sv. Lucija in na Bovškem, v novejem času tudi okoli Kobarida prav lepo belansko živino, ki je v teh krajih že čisto vdomačena. Zdaj je belanska živina postala na Tolminskem domača pasma in neprecenljive vrednosti bi bilo, da bi se še nekoliko let po uvajanju čistokrvnih živali, bikov in junic, tako spopolnila,

da bi se Tolminsko lahko ponašalo s čistokrvno domačo živino. To bi potem kmetovalci lahko za plemo prodajali po takih cenah, po kakoršnih moramo mi sedaj plačevati čistokrvne živali na Koroškem. Nam bi pa potem ne trebalo več hoditi drugam po plemenjake, marveč bi jih v mejah svojega okraja menjavali med enim okrajem in drugim, ali tudi le med eno občino in drugo, da se nam živina ne pohabi radi plemenja v ožjem sorodstvu, katero je po naravnih zakonih škodljivo in postane tudi sčasom pogubno.

Že do sedaj je goveja živina na Tolminskem vsled uvajanja čistokrvnih Belancev mnogo pridobila na svoji vrednosti, — to nam najočitniše kaže dejstvo, da prihajajo sedaj že Korošci in Solnograjci v naše gore kupovat govedo in da gonijo cele črede naše mlade živine čez Predil v svoje kraje, od koder jih najbrže zopet z dobičkom prodajajo — za plemo, morda celo zopet tja, odkoder so jih prignali. — Belanke so zanesljivo dobre mlekarice; to njihovo prikupljivo lastnost so spoznali tudi v naši in v italijanski Furlaniji, odkoder prihajajo v novejem času posestniki, ki se bavijo z mlekarstvom, kupovat naše gorske krave belanske pasme. Tako mi je znano, da si je neki veleposestnik B o s m a iz naše nižine napolnil svoj hlev s samimi tolminskimi Belankami in da je jako zadovoljen z njimi. Enako si je posestnik Tomasini v Topoljanu nabavil nekoliko belanskih krav na Tolminskem in dobiva od njih povoljne prihodke.

„L' A m i c o d e l c o n t a d i n o“, glasilo furlanske kmetijske zadruga v Vidmu, priporoča v svojih številkah 47., 48. in 49. lanskega leta na dolgo in široko krave belanske pasme in poroča, da jih je zadruga uvedla že skoro v vseh planinskih občinah videmske provincije. Tudi v slovenski Benečiji se že širi ta pasma, kar je jako pomenljivo za vse živinorejce ob avstrijsko-italijanski meji, ker bo to pospeševalo živinsko kupčijo med obmejnimi občinami.

Omenjeni italijanski list je dostavil enemu svojih člankov te-le pomenljive besede: „Vse kaže, da smo z uvažanjem belanske pasme krenili na pravo pot, po kateri dospemo zanesljivo do zboljšanja svojih planinskih čred“. In mi naj bi po 40-letnem delovanju in žrtvovanju popustili to pot in se povrnili tja, kjer smo pred 40 leti začeli delati? — Ne, ne! tega ne storimo; marveč skrbimo za to, da postane belanska pasma zares — tolminska pasma.

E. Klavžar.

Kraškim vinogradnikom v prevdarek.

V prejšnjih časih in sicer preden je pričela uničevati trtne nasadbe trtna uš, niso hoteli pripoznati naši Kraševci nobene druge izgoje trt za boljšo, kakor edino le ono na takozvane „brajde“ in „latnike“. Marsikateri izmed tukajšnjih trtorejcev te izgoje, katera mu je bila zelo priljubljena, ni mogel zlepa opustiti, zato je sadil in izgojeval tudi na amerikske podlage cepljene trte še vedno po onem starem načinu. Še le nekaj let je, odkar so spoznali tudi kraški kmetovalci, da je najbolje saditi trte za se ali v vinograd. Ker se pa kraške trte, refoška, ni nikdar poprej tako sadilo in izgojevalo, kakor se vrši po vinogradih, zato se je sadijo početkoma v vrste, ki so bile oddaljene druga od druge po 3 m, misleč, da ne smejo biti trtne vrste bolj na gostem. Pozneje se je pa pokazalo, da se sadi lahko tudi refošk bolj na gosto in izgojuje obenem tudi lahko na druge načine.

Glede sajenja in izgoje trt pa so kraški vinogradniki še dandanes različnega mišljenja. Nekateri sade še vedno trte v vinograd na razdaljo 3, drugi $2\frac{1}{2}$, 2 in celo na $1\frac{1}{2}$ m in puščajo istim po en ali dva napejalca, katere privezujejo po dolgem v vrste, jih privežejo na latnik itd. Kakor znano, ima pa razno sajenje in izgoja svojo dobro, a tudi svojo slabo stran. Najboljše in najbolj priporočljivo je, da se sadi trte, ki bolj krepko poganjajo, v vinograd v vrste in vrsto od vrste na $1\frac{1}{2}$ m, šibko rastoče pa v vrstah in vrsto od vrste na 1 m; na razdaljo 1 m se sadi v vrstah tudi tedaj, ko se hoče izgojevati trte na latnik v nagnjenih legah.

Sajenje trt na razdaljo 1 in pol metra priporočam najbolj iz naslednjih vzrokov:

1. Pri tem načinu sajenja in bolj pritlični izgoji rodi trta poprej, kakor pri visoki izgoji, pridela se tudi več kakor tedaj, ko se sadi trte bolj na redko.

2. Za pritlično izgojo ni potreba veliko močnih kolcev in isti lahko celo odpadejo, ako se postavi močnejše stebre bolj na gosto v trtne vrste, nategne 3 žice vodoravno in privezuje na isto napejalce in poznejše poganjke. Slednje je posebno dandanes velikega pomena, kajti les je vedno dražji, vino pa ceneje.

3. Tako sajene in po gornjem načinu ali nizko izgojene trte obdeluje se lahko tudi z vprežno živino, bodisi z enim ali dvema voloma, katera se vpreže tako, da stopa drug za drugim.

4. Grozdje dozori popolnejše, kakor pri marsikateri drugi izgoji.

Iz tu navedenih vzrokov toplo priporočam, naj bi se poprijeli tudi kraški vinorejci prej opisanega sajenja in izgoje trt.

F. Tavčar.

GOSPODARSKÉ DROBTINICE.

Pure so posebno pripravne in porabne za valitev zgodnjih piščet. Ker so zgodnja piščeta boljša od poznih, zato naj se podloži puro, ako je le mogoče, že februarja meseca dasiravno ona sama še ne nese jajc. Da bo ležala na jajcih, vzame naj se kak jerbas ali pletenica in pritrdi na vrh lesen pokrov. V jerbasu naj se napravi gnezdo iz mehkega sena. Ako je pura že poprej kedaj sama valila, obsedi na jajcah po kakih 4 ali 5 dneh. Če pa ni pura še nikdar sedela na jajcih oziroma da je še mlada in še ni nikoli valila, obveže naj se jim čez perutnice kos vreče. Da pure, ki so plašne, raje obsede na jajcih, krmi naj se jih s turšico in jim daje kruha, namočenega v črnem vinu. Če je ležala pura nekaj dni na jajcih, ji perje pod trebuhom izpade, pura se primerno segreje in ko se to zgodi, obsedi na jajcih. Puro se podloži lahko dva ali trikrat zaporedoma, kajti ona rada leži v gnezdu ali na jajcih. Ko vali, naj se jo krmi s turšico, ovsem in suhim kruhom, ki se ga je namočilo poprej v vodi. Gnezdo za valenje naj se napravi v kakem primerno toplem prostoru in postavi naj se v kak skrit in teman kot.

Gnojniščne gredice ali gorke lehe. Kdor jih do danes še ni posejal, naj stori to čim prej mogoče. Ako je pa že kaj vsejal v iste, zapre naj jih z okni še preden solnce zaide in pokrije okna z deskami ali slamnatimi odejami. Odkrije naj gredice vsak dan še le tedaj, ko je zunaj dovolj toplo. Proti poldnevu, ko se je zrak dovolj segrel, privzdigne naj na gornjem koncu nekoliko tudi okna. Ako je oblačno, privzdigne naj se na vsakem koncu vsaj po eno okno da se gredice vsaj nekoliko prezračijo, ker drugače se loti sajenic plesenj. Ako je v gredicah še kaj prostora, poseje naj se redkvico, zgodnje kolerabe, zgodnjo salato in posadi zgodnje kumare. Če je salata, ki

je bila že prej posejena v gredice, že dovolj velika, naj se jo izruje in presadi na redko v druge prazne gredice. Rastlin v gredicah naj se ne zaliva preveč, lahko pa se zalivanje tudi popolnoma opusti, ker je solnce še prešibko in se ni bati, da bi se zemlja preveč izsušila. Ako bo vreme še dalje ugodno in toplo, prekoplje naj se lešice na prostem. Na prostem, posebno pa v gorkih legah se lahko seje korenje, špinača, čebula, peteršilj in grah.

Pepel, naj si bo že od rujavega ali pa črnega premoga, nima nikake gnojilne vrednosti. Ako se ga ima pri rokah, pomeša naj se ga med zvezno zemljo, ker po njem postane ista rahlejša. Pred vporabo naj se ga pa preseje, da se odstrani večje kepe, ki se nahajajo v njem. V teh kepah se nahajajo namreč razne spojine žvepla, ki so rastlinam škodljive.

Valečim kokošim naj se poklada večinoma zrnje in tu pa tam nekoliko mehkejše krme, nikakor pa naj se jim ne daje zelenjave, ker dobe grižo. V vodo, ki se jim jo da, naj se vrže rijave žeblje. Blizu gnezda naj se postavi tudi kak zaboj, v katerem se nahaja suh pesek. Temu pesku naj se primeša nekoliko žveplenega prahu in takozvanega „bolhača“ ali prahu zoper mrčes. Ako se kokoši v tem kopljejo, iznebe se mrčesa. Gnezdo naj bo tako napravljeno da leže jajca drugo tik drugega.

• **Lesni pepel kot gnojilo.** Ako lesni pepel ni izlužen, služi nam jako dobro na senožetih, ki so preraščene z mahom. V lesnem pepelu se nahajajo skoraj vse one rudninske snovi, ki služijo rastlinam v hrano. Pepel pomaga tudi, da se raztope v zemlji vse one redilne snovi in preidejo tako v rastline. Ako se gnoji toraj travnik skozi dve leti vsako leto z lesnim pepelom, dobi se dvakrat več sena nego navadno. Najbolje učinkuje pepel, ako se ga raztrosi v jeseni. Ako pozneje dežuje, učinkuje tudi, če se ga raztrosi spomladi, posebno pa če pada gorak dež v aprilu in maju. V lesnem pepelu se nahaja 6—10 odstotkov kalija, 2·5—3·5 odstotkov fosforove kisline, 30—35 odstotkov apna in 5—6 odstotkov magnezije. Rabi se pepel ali sam na sebi ali pa se ga pomeša z dušičnatimi in fosfornatimi gnojili. Prav dobro je, ako se pomeša med pepel koščena moka in nato raztrosi.

Cvetoder je hrošček, ki poklada jajčeca v jablanov cvet. Ko se ličinke izvale, razjedajo cvet. Taki napadeni cvetovi se ne razcvetijo nikoli več. Poleti in jeseni se drži hrošček pri zemlji, pozno na jesen

pa se skrjuje pod korenine ali pa pod razpokano lubad. Zgodaj na pomlad spleza na drevo in poklada jajčeca v cvetje. Ko se ličinke izvale, premrežijo venčne liste cvetja, ki se ima razcvesti, požro prašnike in pestič. Cvet vsled tega porjavi in se posuši. Da se ta mrčes kolikor mogoče zatre, prekoplje naj se drevesne kolobarje pozno na jesen in ostrže naj se stara lubad, mah in lišaj z jablan če le mogoče, dokler je še mrz.

V današnji številki smo priobčili razglas, tičoč se remontnega sejma za konje, ki se bo vršil dne 27. t. m. v Gradišču. Ker je ta semenj velike važnosti za konjerejce, bivajoče v slovenskih krajih naše dežele, priporočamo našim konjerejcem, naj si ogledajo ta semenj, ako je le mogoče.

Zatohlo žito se zopet popravi, ako se vzame in dne živo apno v koš ali jerbas in se ga zakoplje nato v kup onega žita. Sicer pa zadostuje tudi, ako koščeke apna pomeša med žito. Z apnom v dotiki naj se pusti žito nekaj tednov, kup pa naj se med tem večkrat premeša. To sredstvo se dobro obnese pri rži in pšenici, ki imata golo zrnje. Zatohel oves pa se popravi, če se mu primeša prah lesnega oglja in pusti tako 8 dni. Nato naj se vrže oves na vejevnik ali navadni žitočistilni stroj, da se odpravi prah iz njega. Ako je žito močno plesnivo, vrže naj se ga na vejevnik. Nato naj se pomoči žitno lopato prav dobro v očetnem špiritu in premešava potem z njo ono žito. Ako je žito močno plesnivo, prevrže naj se ga večkrat, če e pa le malo, zadošča, ako se ga prevrže parkrat.

Vino je po ceni. Letos je bila trgategv ne le pri nas, ampak tudi drugod obilna, kakor na Štajerskem, Dolenjskem, Ogrskem, v Dol. Avstriji, na Tirolskem, v Istri in v Dalmaciji. Bilo je vina povsod toliko, da niso vedeli ljudje kam z njim, ker je zmanjkalo posode. To je bilo pa zelo ugodno za trgovce, kajti nakupili so si lahko mnogo vina, ker je bilo po zelo nizki ceni. V Dol. Avstriji je bila cena hl od 17—20 K, sedaj pa je poskočila že na 20—26 K. Na Ogrskem je cena 20—24, na Tirolskem je bila poprej cena 14 K, sedaj je 16—20 K.

„Deset zapovedi za kmetovalca“ dobi lahko vsakdo zastonj in poštnine prosto od lekarne Trnkóczy v Ljubljani. Kdor se teh pravil drži, bo kmalo spoznal, da je dokaj lažje varovati živino bolezní, kakor pa bolno zdraviti.

Dendrin ali v vodi raztopen izdelek iz karbolineja. Tvrdba tovarne za izdelovanje karbolineja R. Avenarius v Amstettenu

na Nižje Avstrijskem nam poroča, da se je obnesel dendrin prav dobro pozimi leta 1907/08, ko se ga je rabilo za oskrbovanje dreves.

Skušnje so pokazale, da deluje dendrin, ako se ga je rabilo pri drevesih pozimi pravilno, tudi pozneje, ko je sadno drevje ozelenelo, tako da škropljenje dreves poleti lahko izostane.

Gorinavedena tvrdka pošlje vsakemu, ako želi, brezplačno zanimive prospekte, kakor tudi malo vzorce dendrina. Priporočamo torej našim čitateljem, naj si jih naroče. Steklenica dandrina, ki tehta z zavitkom vred 5 kg, stane s poštnino vred 4 K.

Ko se poklada govedi posušena detelja, da naj se molznim kravam poleg iste tudi gomoljnic in korenstva, ker detelja sama je prereditna.

Bikom za plemo naj se poklada tudi soli. Ako je bik srednje velik in se mu poklada boljša krma, da naj se mu vsak dan po 30 gramov soli. Ako je bik velik in pa ko se mu poklada slabša krma, da naj se mu vsak dan po 50 gr. soli. Ako je mogoče, poklada naj se plemenskim bikom dobro seno in zdrobljen oves, ker je to za plemenjaka najboljše.

Kdor ni še pretočil vina z drož ali ga presnel, kar je lahko mogoče pri onih, ki so se nadejali, da ga prodajo z drož, naj ga čim prej pretoči. Pretaka naj se o lepem, suhem in mrzlem vremenu.

Mlekarne na Danskem. Po statističnih podatkih smo posneli, da je bito leta 1905 na Danskem 165 mlekarnic in so štejele 152.400 članov. Podelale so 4433 milijonov kg mleka. Leta 1906 je narastlo število mlekarnic na 1076. Ako prištejemo k prejšnjim še druge zasebnike, ki se bavijo z mlekarstvom, dobimo, da je bilo leta 1906 na Danskem 1328 mlekarških gospodarstev. Največja mlekarna je takozvana „Trifolium“ v Haslevu. Ta mlekarnica podela na leto kakih 40 milijonov litrov mleka. Danes šteje 100 članov in ti vsi skupaj imajo 12.000 krav.

Reznja cepičev. — Kakor hitro ne pade toplina več pod ničlo, prične naj se z nabiranjem cepičev od sadnih dreves. Najbolj sposobna za cepič je mladika, ki je krepko pognala, samo pa da ni zrastle iz starega lesu, ampak na vrhlih ali koncem vej. Za cepič naj se porabi le srednji del mladike, kajti gornji je prestrženast in nedozorel, spodnji ima pa slabo razvite popke in ti poganjajo pozneje le šibke mladike. Pri češnjah se vzame za cepič lahko tudi gornji del mladike in ta je boljši od dolnjega, ker rasto mladike pri njem bolj navpično. Iz takega cepiča se dobi ravnejše debelce, a če smo sepili v krono,

razvije se tudi lepša krona. — Ko se je cepiče nabralo, poveže naj se jih v snopiče, postavi naj se pa pokončno in zasuje spodnji konec kake 4 prste na visoko z zemljo.

Najboljša krma za kokoši pozimi je ječmen, za tem pšenica in končno ajda; sicer pa je tudi oves dober. Kadar se daje pšenica, ajda ali oves, naj se to zrnje poprej nekoliko namoči v vodi, če se poklada oves, naj se mu doda pol ječmenovih otrobov. Poklada naj se enkrat eno, drugokrat drugo zrnje, vselej pa vsako zase. Najboljše če se poklada kokošim slabše zrnje, ki so ga je dobilo pri vejanju. Izmed mehke krme je najboljši kuhan krompir, ki je nekoliko osoljen, zmečkan z otrobi pomešan in z mlačno vodo zamesen. Poleg tega pa je treba dajati kokošim tudi kaj zelenjave, kakor listja, zelja, ali vrzot i. dr.

Razglas.

C. kr. uprava domobranstva namerava, svojo potrebo na konjiških remontah (vojaških konjih za jahanje) v spomladi 1909 deloma tudi pokriti po nakupovanju na sejmih na Primorskem.

V to svrho se vrši **v soboto dne 27. februarja t. l. s pričetkom ob 10. uri dopoldne, v Gradiški** remontni sejem, na katerem bode uradovala remontna naborna komisija c. kr. domobranstva. Kupujejo se le konji v starosti od dovršenih 4 let do 7 let, ki so visoki 154 do 159 cm, imajo dober hrbet in pravilno hojo z dolgimi koraki.

Za **plemenske konje**, popolnoma prikladne za konjiške remonte, se plača remontna cena od 700 (sedemsto) kron.

Takim konjem se zamore tudi po njih kakovosti in oziraje se na druge razmere pripoznati nagrade po povprečno 100 kron iz sredstev c. kr. ministerstva za poljedelstvo.

To se da na obče znanje vsled ukaza c. kr. ministerstva za domobranstvo z dne 7. januarja 1909, št. 6/XVI.

TRST, dne 16. januarja 1909.

Od č. kr. nameštništva.

Čebelar'ska podružnica

za „Srednje-vipavski okoliš“, vabi svoje ude in prijatelje čebelarstva k rednemu občnemu zboru v Kamnje dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

- a) Predavanje o čebelarstvu.
- b) Volitev vodstva.

Udje plačajo letnino 2 K, in dobivajo s tem čebelarski list.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

„Krojaška zadruga“

Gorica

P. n.

Že lansko leto smo slavnemu občinstvu naznanili, da smo prevzeli vsled vedno bolj naraščajočega prometa obširne prostore v Gosposki ulici 6. Letos smo te prostore primerno uredili tako, da nam ti prostori sedaj omogočajo imeti mnogo večjo in lepšo zalogo blaga.

Dejstvo, da pri nas promet od dne do dne bolj raste, nam omogoča, da so cene pri nas čudovito nizke.

Vabim vse p. n. odjemalce najspoštljivejše v našo trgovino. Prepričali se bodo, da je naša trdka prva ne le **po kakovosti** blaga, ampak da smo tudi **neprekosljivi**, kar se tiče **dobrega ukusa**.

Zagotavljam Vas točne in solidne postrežbe in nizkih cen. Zato prosim, da si ogledate našo trgovino in zalogo.

Z odličnim spoštovanjem udani

Teodor Hribar.

Prosiva zahtevati listke!!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec v Gorici

pred nadškofijo št. 11.

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ina v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev v Gorici. Pocinkana žica za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriksanske blagajne, da je vkupil pri naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listke!!

Pozor! Eno krono nagrade

Pozor! Eno krono nagrade

Goriško kmetijsko društvo

 V GORICI

Korenjski trg, Attemsova palača

ima v svoji zalogi in razprodaja svojim članom
sledede kmetijske potrebščine in gnojila:

 Tomaževo žlindro ;
Superfosfat ;
Žveplenokisli kalij ;
Kalijevo sol ;
Sezamove tropine ;
Klajno vapno po 28 vin. *kg*, cela vreča 50
kg po 24 vin. *kg* ;

Petrina v posodah po kg $6\frac{1}{4}$ in $12\frac{1}{2}$ cena kg
po 40 vin. K tej spadajoči papir kg 80 vin.
O t r o b i sredne I. vrste vreča po 5 K 30 vin. ;
Posenke (noli) I. vrste vreča 6 K 50 vin. ;
Vinski zakoni 10 vin. ;
Rafijo za vezanje po 1 K *kg* ;
Škropilnice za trte in za drevje, žveplalnice ;
Ročne okopalnike za okopavati, pleti, grabiti,
sejati, osipavati itd od K 13.50 do K 72 ;
Okopalnike za polje za enega konja posebno
pripravne za razna dela po 65.50 K ;
Železne in lesene pluge za polje in vinograde
od 27 odnosno 36 K naprej ;
Travniške brane od 70 K do 80 K ;
Trosilne torbe za umetna gnojila, razpršilnike
za gnojnico in sesalke za gnojnico.
Slamoreznice najboljše vrste.

~~~~~  
Za posestnike, bivajoče v Ajdovščini in  
okolici, je glavna zaloga pri g. Josipu Berbuč  
v Sv. Križu pri Ajdovščini.  
~~~~~

Društvo naročuje nadalje vse druge kme-
tijske potrebščine po najnižjih cenah.

Jajca za valjenje

zajamčeno oplodenje, 90% najboljših čisto-krvnih plemen, ki so vzgojena na prostem v velikih posestvih; črne in bele minorke Plymouth R., Hamburške zlatop. takozvane orjaške fazanke, bele in jerebičaste talijanke, Faverolles; po 40 vin.

Srebrnkaste, bele vijandote, črne, velike ameriške minorke z rožnatim grebenom (novost), bele talijanke z rožnatim grebenom (novost), jerebičaste talijanke z rožnatim grebenom (novost), bele minorke z rožnatim grebenom (novost), bele Orpingtoni, svetle Brama, Pymout R. z rožnatim grebenom (novost) po 50 vin.

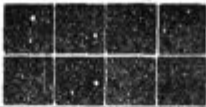
Velike bele pekinške race po 60 "

Kokoši bisernice sreb. viš. po 40 "

Prigovina s perotnino (Geflügelhof) Smržice, Moravsko

Sposobni posredovalci za prodajo kmetijskih strojev se sprejmejo.

Ponudbe le zanesljivih oseb naj se pošljejo pod „P. M. št. 3697 na gosp. Rudolf Mose, Dunaj Seilerstätte 2“.

Sodba se glasi!

Da si od zdaj naprej nabavi vsak za se, kakor
za svojo rodbino

obleko, pokrivalo,
perilo, čevlje pri znani tvrdki

J. MEDVED, Gorica

Corso G. Verdi 38.